MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tad-29 ta' April, 2004

Citazzjoni Numru. 1439/2002

Miriam Grech gja' Sammut

vs

Jan Sammut

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 16 ta' Diecmbru 2002 (a fol. 1) fejn gie premess:-

Illi l-kontendenti izzewgu fil-Knisja ta' Santa Marija, Birkirkara fit-2 ta' Awissu 1998.

Illi l-kunsens tal-kontendenti nkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu u ta' l-elementi ezzenzjali tal-hajja mizzewga.

Illi *inoltre* l-kunsens tal-kontendenti ghal dan iz-zwieg kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga u fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali ta' l-istess;

Illi l-kunsens tal-kontendenti kien vizzjat b'anomalija psikologika serja li ghamlitha mpossibbli ghall-istess kontendenti illi jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg;

Illi l-kontendenti ssimulaw l-kunsens taghhom ghal dan iz-zwieg.

Illi ghalhekk iz-zwieg iccelebrat fil-Knisja ta' Santa Marija, Birkirkara fit-2 ta' Awissu 1998 huwa null u bla effett skond il-ligi.

Illi ghalhekk l-istess attrici talbet lil din l-Onorabbli Qorti sabiex:-

(1) Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg iccelebrat bejn il-kontendenti fit-2 ta' Awissu 1998 huwa null u bla effett legali u sussegwentement taghti dawk il-provedimenti kollha l-ohra illi jkunu opportuni f'dan ir-rigward.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut ingunta minn issa stess ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 u 4 tal-process;

Rat il-lista tax-xhieda ta' l-attrici (a fol. 5) tal-process;

Rat il-verbal tas-seduta tal-20 ta' Marzu 2003 fejn il-konvenut ta ruhu notifikat bic-citazzjoni attrici u bl-avviz tas-smiegh tal-kawza u l-attrici pprezentat l-affidavits taghha b'kopja lill-kontro-parti u inghata digriet affidavits tal-partijiet u l-kawza thalliet ghall-finali trattazzjoni ghall-25 ta' Gunju 2003.

Rat in-nota ta' l-attrici tal-20 ta' Marzu 2003 li permezz taghha ipprezentat l-affidavit taghha immarkat bhala Dok. "A" datat 10 ta' Marzu 2003.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut datata 7 ta' April 2003 fejn eccepixxa:-

(1) Illi huwa jaqbel li z-zwieg iccelebrat bejn il-partijiet tat-2 ta' Awissu 1998 fil-Knisja ta' Santa Marija, Birkirkara huwa null u bla effett u dan kif jidher mic-citazzjoni attrici principarjament minhabba l-eskussjoni tat-tfal fiz-zwieg.

(2) Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut datata 7 ta' April 2003.

Rat l-lista ta' xhieda tal-konvenut a fol. 21 tal-process.

Rat l-affidavit tal-konvenut datat 7 ta' April 2003 anness man-nota ta' l-eccezzjonijiet tieghu.

Rat l-affidavits apprezentati mill-attrici ta' Victor M. Grech, missier l-attrici datat 30 ta' April 2003, u ta' Maria Dolores Grech datat 30 ta' April 2003 wkoll.

Rat il-verbal tas-seduta tal-25 ta' Gunju 2003 fejn il-kawza thalliet ghas-sentenza ghad-29 ta' April 2004.

Rat id-dokumenti esebiti;

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

(I) PRINCIPJI LEGALI.

Illi mill-premessi tac-citazzjoni jirrizulta li l-attrici qeghda tibbaza t-talba taghha ghall-annullament taz-zwieg ghal diversi ragunijiet previsti fl-**artikolu 19 (1) ta' l-Att Dwar iz-Zwieg** u principalment ghal dak li hemm previst fis-**sub-**

inicizi (1) (d) u (1) (f) u cjoe' li l-kunsens tal-kontendenti kien issimulat u li l-partijiet ma kellhomx dik id-diskrezzjoni tal-gudizzju mehtiega ghall-hajja mizzewwga u ma kenux kapaci jassumu r-responsabbiltajiet taz-zwieg minhabba anomalija psikologika li kienu qed ibaghtu minnha.

Illi l-**artikolu 19(1) (f)** jipprovdi li:-

"jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga."

Illi hawnhekk il-ligi qieghda titkellem fuq is-simulazzjoni kemm dik totali kif ukoll dik parzjali tal-kunsens matrimonjali. Il-kunsens huwa l-qofol ta' kwalunkwe ftehim jew kuntratt, specjalment il-kuntratt taz-zwieg. Wiehed jista' jghid li z-zwieg jibda jezisti hekk kif il-partijiet jimmanifestaw il-kunsens taghhom. L-awtur ***F. Anzar Gil*** fil-ktieb tieghu **"El Nuevo Derecho Matrimonial Canonico"** jaghti definizzjoni l-aktar approprjata tal-kunsens u specifikatament dak matrimonjali u cjoe' li :-

"Nel senso guridico ampio viene chiamato consenso l'incontro di diverse volonta' in ordine allo stesso obbligo. Riferito alla celebrazione del matrimonio, il consenso puo' essere descritto come l'incontro della volonta' di un uomo e di una donna in ordine alla costituzione dello stato coniugale."

Illi ghalhekk jekk dak il-kunsens ikun b'xi mod simulat allura dak ma jibqax wiehed validu. Izda meta nistghu nghidu illi l-kunsens ikun gie simulat? Jekk il-kunsens intern ta' persuna ma jkunx jaqbel mas-sinjali jew gesti esterni ta' l-istess, jew jekk dak illi persuna tkun qed tfisser bil-kliem ma jkunx jaqbel ma' dak li qed tahseb jew trid internament, allura huwa ovvju li dik l-azzjoni umana hija wahda simulata.

"Simula quindi o finge la celebrazione del matrimonio colui che esternamente manifesta la propria volonta' di celebrarlo, mentre in realta' nell'interno della sua volonta non vuole la celebrazione del medesimo. Per la esistenza

dunque della simulazione in senso proprio e' necessaria la divergenza cosciente e volontaria tra la manifestazione esterna del consenso matrimoniale e quello che si vuole nell'interno della volonta." (***J.F.Castano*** – **Il Sacramento del Matrimonio***).*

Illi l-ligi fl-**artikolu 19 (1) (f)** taghmel distinzjoni bejn is-simulazzjoni totali u dik parzjali tal-kunsens matrimonjali. Tezisti simulazzjoni totali meta persuna teskludi z-zwieg fit-totalita' tieghu bhala ftehim bejn ragel u mara fejn jistabbilixxu unjoni ghal hajjtihom kollha bl-elementi kollha li tistabbilixxi l-ligi ghal kuntratt matrimonjali. Tezisti simulazzjoni parzjali meta persuna teskludi biss wahda jew aktar mill-elementi necessarji rikjesti biex jigi stabbilit iz-zwieg bhal per ezempju l-eskluzjoni tal-prokreazzjoni u trobbija ta' l-ulied, jew l-eskluzjoni ta' l-obbligu tal-fedelta' lejn il-parti l-ohra.

Illi ghalhekk biex wiehed jinvestiga l-validita` *o meno* tal-kunsens matrimonjali fil-kuntest tas-simulazzjoni, huwa necessarju li l-volonta' tal-persuna li tkun tat dak il-kunsens tigi investigata. Il-ligi tistabbilixxi li biex il-kunsens ikun gie simulat ma huwiex bizzejjed li jkun hemm l-assenza tal-volonta' ghaz-zwieg, izda jrid bilfors ikun hemm l-eskluzjoni posittiva. Dan ifisser li l-persuna li tkun qed taghti l-kunsens tissimula dak il-kunsens meta jkollha l-volonta' u x-xewqa li teskludi z-zwieg. Ma huwiex necessarju li tali eskluzjoni tigi manifestata esplicitament, izda jista' jkun li mic-cirkostanzi kollha li jsegwu tal-hajja matrimonjali jkun car li l-kunsens matrimonjali jkun gie simulat.

"L'atto positivo della volonta non si identifica con l'intenzione espressa o esplicita, ma l'atto della volonta puo' essere emesso anche con intenzione implicita, vale a dire <u>mediante il modo di comportarsi</u> del soggetto che esclude, o mediante l'insieme delle circostanze della vita del medesimo soggetto. La volonta, oltre il modo espresso o esplicito di esprimersi, ha ancora altri modi di manifestarsi." ***(O.Giacchi*** – **Il Consenso Matrimoniale Canonico).**

Illi dan is-subartikolu wkoll gie diskuss u ezaminat fis-sentenza **"Nicolai Balzan vs Simone Cremona"** deciza minn din il-Qorti fid-9 ta' Marzu 2000 (Cit. Nru. 1019/98RCP) u ghalhekk qed issir riferenza ampja ghall-principji legali enunzjati fl-istess.

Illi *'noltre* f'sentenza fl-ismijiet **"Louise Vella xebba Calleja vs Louis Vella"** deciza fis-27 ta' Novembru 2002 (Cit.Nru. 1822/01/RCP), din il-Qorti stqarret is-segwenti u dan b'referenza ghal sentenza ohra fl-ismijiet **"Theresa Taguri vs Avukat Christopher Cilia et. nomine"**:-

"Fl-interpretazzjoni ta' dan is-sub-inciz gie ritenut mill-Qrati taghna illi l-eskluzjoni pozittiva ma kellhiex necessarjament tirrizulta biss minn xi haga espressa direttament izda setghet tigi espressa bl-imgieba ta' xi parti fil-perijodu immedjatament qabel u wara li jkun inkiseb l-istess kunsens." (Ara wkoll **"Josette Lungaro vs Jesmond Lauro"** – (P.A. (RCP) l-1 ta' Frar 2001); **"Joseph Gabriel vs Dr. Georg Sapiano nomine"** (P.A. (RCP) – 8 ta' Novembru 2000); **"Carmen El Shimi vs Ibrahim El Shimi"** (P.A. (NA) 20 ta' Gunju 2000 u **"Albert Grech vs Josette Grech"** (P.A. (RCP) – 30 ta' April 2002) fost ohrajn).

Illi mill-banda l-ohra l-konsiderazzjonijiet huma ben differenti meta wiehed jigi biex jezamina l-**artikolu 19 (1) (d)** fejn jinghad li z-zwieg ikun null, taht din id-dispozizzjoni tal-ligi:-

"jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni tal-gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg."

Illi minn gurisprudenza kostanti tal-qrati taghna jidher car li l-kunsens moghti fil-kuntratt matrimonjali mhuwiex dak il-kunsens semplici rikjest fil-kuntratti in generali ghaliex il-kuntratt taz-zwieg huwa kuntratt *sui generis* u ta' ordni pubbliku. Illi ghalhekk il-partijiet f'kuntratt ta' zwieg mhux

biss irid ikollhom il-kapacita' li jaghtu l-kunsens, izda li l-istess irid jigi moghti bl-iktar mod liberu u xjenti ghal dak kollu li tirrikjedi r-rabta taz-zwieg. Meta ghalhekk ghal xi raguni jew ohra dak il-kunsens ma jkunx gie moghti bil-konoxxenza shiha ta' dak li jgib mieghu iz-zwieg, allura jinholoq dubju kemm dak il-kuntratt huwa wiehed validu:

"*Il matrimonio, in quanto patto ossia foedus … richiede una capacita' intelletuale e volitiva al di sopra di ogni altro contratto che e' per lo meno rescindibile, in casi determinati dalla legge, richiede quindi una integrita' di mente e di liberta' dato che si tratta di assumersi una servitus per tutta la vita*." (**Forum 1990.** Vol. I. part 1, pg.72)

Illi l-kuncett tad-*discretio judicii* ma jirrikjediex maturita' shiha u perfetta fuq dak kollu li jirrikjedi z-zwieg, izda konoxxenza shiha ta' dak kollu li jkunu dehlin ghalih il-partijiet u cioe' ghall-obbligi u d-drittijiet konjugali kemm fil-prezent kif ukoll fil-futur. *Inoltre*' l-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' affettiva u cioe' dak kollu li ghandu x'jaqsam ma' l-emozjonijiet u s-sentimenti taghhom fil-konfront ta' xulxin. Jekk xi wahda minn dawn l-elementi hija b'xi mod nieqsa, allura hemm difett tad-diskrezzjoni tal-gudizzju kif rikjest mil-ligi.

Illi fis-sentenza fl-ismijiet **"Louise Vella xebba Calleja vs Louis Vella"** (P.A. (RCP) - 27 ta' Novembru 2002 - Cit.Nru. 1822/01RCP) inghad is-segwenti:-

"Illi ghalhekk b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju l-legislatur ma riedx ifisser semplicement kwalsiasi stat ta' mmaturita' li parti jew ohra fiz-zwieg tista' tkun fiha fil-mument li jinghata l-kunsens reciproku. … Illi li kieku l-legislatur irrikjeda maturita' shiha u perfetta, ftit jew addirittura ebda zwieg ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kuncett guridiku intrinsikament marbut mal-kapacita' ta' parti jew ohra fiz-zwieg li taghti l-kunsens liberu u xjenti taghha ghar-rabta taz-zwieg".
Illi fil-fatt fl-istess decizjoni kompla jinghad li:

“Illi ghalhekk biex ikun hemm nuqqas jew difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju kif ravvizat fl-artikolu 19 (1) (d) irid ikun hemm l-inkapacita psikika (mhux necessarjament anomalija psikologika fis-sens mediku/psikjatriku) jew kostituzzjonali li wiehed jaghraf u jirrifletti, u li jiddecidi liberament fuq l-oggett tal-kunsens matrimonjali”.

Illi fis-sentenza moghtija mill-Prim’Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet **“Angela Spiteri Selvaggi vs Joseph Spiteri”** deciza fl-4 ta’ Novembru 1994 l-istess Qorti diversament presjeduta studjat fil-fond il-kuncett tad-“diskrezzjoni tal-gudizzju”. Fil-fatt fi kwotazzjoni twila tal**-*Pompedda*** l-Qorti affermat li:-

“*In ogni caso i nubenti debbono avere conoscienza di assumere vere obbligazioni (e reciprocamente di concedere veri diritti) di creare cioe’ col matrimonio un patto che vincola a un comportamento idoneo e adeguato alla specifica societa’ coniugale sia nei rigwardi dell’altra parte sia nei rigwardi della prole*.”

Illi fil-fatt ***Bersini*** fuq il-livell tad-diskrezzjoni tal-gudizzju rikjest biex jinghata kunsens matrimonjali validu jghid, u dan gie abbraccjat fl-istess sentenza li:-

“*La discrezione di giudizio comprende la maturita’ di giudizio e la maturita’ affettiva … La maturita’ di giudizio comporta una conoscenza critica proporzionata all’atto da compiere, agli obblighi essenziali da assumersi e ai doveri coniugali che ne derivano proiettati nel futuro. La maturita’ affettiva comporta generalmente quella adeguata evoluzione degli istinti, degli affetti, dei sentimenti, dell’emotivita’ che se sono turbati o inadeguati intaccano direttamente la volonta’ e possono privare della libera scelta interiore … Per dare un valido consenso, non e’ sufficiente il grado di ragione col quale speculativamente uno sappia che cosa e’ il matrimonio, e’ necessaria la maturita’ di giudizio capace di ponderare in concreto i doveri e i diritti che uno deve assumersi per tutta la vita. In altri termini, e’ necessaria la discrezione non tanto per l’atto in se, al momento di emettere il consenso, quanto*

per gli impegni che da quell'atto derivano. Una discrezione che impegni per il futuro."

Illi fil-kawza fl-ismijiet **"Janet Portelli vs Victor Portelli"** (deciza 14 ta' Awissu 1995), din il-Qorti wkoll diversament presjeduta osservat is-segwenti:-

"*It seems that discretion of judgment or maturity of judgment can be lacking if any one of the following three conditions or hypothesis is verified: (1) when sufficient intellectual knowledge of the object of consent to be given in entering marriage is lacking; (2) when the contracting party has not yet reached a sufficient amount of reflection that is proportionate to the conjugal affair that is a critical reflection apt for the nuptial; (3) or finally when either party contracting marriage is deprived of internal freedom, that is, that capacity to deliberate with sufficient weighing of the motives and, on the part of the will freedom (autonomia) from all force from within*."

Illi **s-subiniciz (1) (d)** jaghti bazi ohra ghan-nullita' taz-zwieg minhabba vizzju tal-kunsens. L-anomalija psikologika trid tkun wahda serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg. Kif gie ritenut fis-sentenza hawn fuq citata:-

"Inkapacita jew impossibbilta` vera f'dan il-kuntest hi ipotizzabbli biss fil-prezenza ta' anomalija psikologika serja indipendentement minn kif wiehed jaghzel li jiddefiniha jew jikklassifikaha fil-kamp psikjatriku jew ta' psikologija tintakka sostanzjalment il-kapacita' di intendere e/o di volere".

Illi fis-sentenza hawn fuq citata, **"Louise Vella vs Louis Vella"** fil-fatt il-Qorti tistqarr:-

"Illi kwantu ghad-difett fil-kunsens dovut ghall-anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, il-ligi taghna, bhad dritt kanoniku (Can.1095 (3)), tirrikjedi mhux semplici diffikulta', izda mpossibbilta` li wiehed jaqdi ossia jassumi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg."

Illi finalment ghalkemm il-**Kapitolu 255** ma jaghtix definizzjoni ta' x'inhuma l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, kif stqarret il-Qorti fis-sentenza hawn fuq citata, dawn huma dawk l-elementi li dejjem gew ritenuti bhala l-obbligazzjonijiet tal-hajja mizzewga u cioe' dik l-unjoni permanenti, esklussiva u rrevokabbli, diretta ghal komunjoni ta' hajja u prokreazzjoni u t-trobbija ta' l-ulied. Fil-fatt ghalhekk jekk xi wahda mill-partijiet ma jkollhiex il-kapacita' kollha biex tassumi dawn id-dmirijiet, iz-zwieg li jigi hekk ikkrejat ma jistax ikun wiehed validu.

Illi fis-sentenza fl-ismijiet **"Kevin Spiteri vs Av. Dr. Renzo Porsella-Flores et. nomine"** (P.A. 18 ta' Jannar 2000 - Cit.Nru. 2443/97RCP) gie deciz li:-

*"Kwantu ghall-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, din il-Qorti tifhem li, fin-nuqqas ta' definizzjoni jew indikazzjoni fil-Kap.255, dawn l-obbligazzjonijiet essenzjali huma dawk li fis-socjeta` Maltija dejjem u invarjabbilment gew ritenuti bhala l-obligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg. Dawn huma 'the obligation concerning the conjugal act or carnal union, as bodily union and basis of procreation; the obligation of the community of life and love as an expression of the union between man and woman, mutual well-being, which is inseperable from the provision of an environment conducive to the reception and education of children; and the obligation to receive and bring up children within the context of a conjugal community. It is important to remember that these essential obligations must be mutual, permanent, continuous, exclusive and irrevocable so that there would be incapacity if one of the contracting parties should be, due to psychological cause, incapable of assuming these obligations with these essential characterisitics.' (**Viladrich, P.J.** op.cit., p.687)".*

<u>(II) APPREZZAMENT TAL-PROVI.</u>

Illi maghmula dawn il-konsiderazzjonijiet din il-Qorti sejra tghaddi biex tezamina din id-dispozizzjoni tal-ligi fid-dawl tal-provi prodotti.

Illi fir-rigward ta’ l-ewwel *caput nullitatis*, il-Qorti thoss li dan huwa fil-fatt il-bazi ta’ l-azzjoni attrici u dan peress li jirrizulta car u ppruvat bla ebda dubju kwalunkwe li l-partijiet pozittivament eskludew li jkollhom ulied fil-mument li huma taw il-kunsens taghhom taz-zwieg, u ghalkemm jidher li l-insistenza kienet tal-konvenut, l-istess attrici ammettiet ukoll fix-xhieda taghha, li hija kienet accettat din il-proposta tal-konvenut, u din anke minhabba l-fatt li l-istess attrici rragunat dakinhar, u anke ghal diversi zmien wara l-istess zwieg, li l-karriera taghha ta’ Tabiba kienet tigi l-ewwel, u bil-kemm ma rragunatx ukoll li ma kellhiex la zmien izda lanqas l-inklinazzjoni li ssir omm, u jkollha hin x’tiddedika ghat-tfal taghha.

Illi fil-fatt huwa car li kemm l-konvenut u kemm l-attrici poggew fuq quddiem nett ta’ l-impenn taghha flimkien il-prosegwiment tax-xoghol, karriera jew professjoni taghhom, izda mhux hekk biss izda huma ghamluha cara li ghalihom flimkien u ghal kull wiehed u wahda minnhom tali professjoni jew karriera kellha tigi qabel kollox, presumibbilment, jekk l-argument jittiehed fl-estrem tieghu, anke fuq l-interessi tal-parti l-ohra. Minn dan biss jidher car li fl-opinjoni ta’ din il-Qorti, l-ebda unjoni ta’ ragel ma’ mara fil-kuntest ta’ zwieg ma tista’ tirnexxi, *stante* li huwa nieqes ghal kollox l-impenn minn parti ghall-ohra, li jghixu ghal xulxin, u f’kull haga jaraw l-interess komuni taghhom bhala familja, bhala unit jew nukleu wiehed, u mhux sempliciment ghaqda ta’ dak li bazikmant jibqghu tnejn minn nies. Ma hemm l-ebda dubju f’dan il-kuntest li l-kunsens taz-zwieg, anke jekk civili, ghandu fih certu elementi qawwija ta’ spiritwalita’ li jmorru lil hinn minn dak li huwa sempliciment materjali, izda li huwa l-bazi ta’ l-impenn li parti tiehu ghall-*benessere* tal-parti l-ohra. F’dan il-kuntest qatt ma jista’ jkun ikkoncepit li hemm xi haga li tista’ tkun akbar mill-gid komuni tal-familja komposta minn zewg persuni li taw ruhhom lil xulxin fil-mument taz-zwieg, u dan ghal hajjithom kollha.

Illi f’dan il-kuntest, il-prosegwiment tal-karriera, professjonali jew xoghol certament ghandu post, u dan huwa post mportanti fil-hajja mizzewga, li ghandha sservi wkoll ghall-*fulfilment* totali ta’ kull parti fl-istess unjoni

ghall-ligi taghna indissolubbli; pero’ la l-karriera, la d-delizju, la l-pjacir, u l-ebda haga ohra ma tista’ tiehu s-sopravvent ghal dak li huwa l-gid u l-impenn ghall-familja maghquda fl-unjoni taz-zwieg, ghaliex altrimenti din tkun in-negazzjoni taz-zwieg innifsu u ta’ l-impenn komunali li huwa l-bazi taz-zwieg fis-socjeta’ taghna.

Illi f’dan il-kuntest allura jirrizulta car li l-esklussjoni mill-kontendenti tal-prokreazzjoni ta’ l-ulied iwassal ghall-konkluzjoni unika li tali kunsens apparenti kien vizzjat peress li ssimulat, ghaliex kull parti f’dan iz-zwieg cahdet b’mod pozittiv u ntenzjonat u *a priori* wiehed mill-elementi essenzjali tat-tifsira taz-zwieg innifsu, u ghalhekk ma hemm l-ebda dubju li z-zwieg bejn il-kontendenti ghandu jigi ddikjarat null abbazi ta’ l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta’ Malta.**

Illi f’dan il-kuntest xejn ma josta li l-attrici *down the line* bidlet l-ideja taghha, *stante* li l-kunsens taghha kien *ab initio* null u ma setax jigi res validu, u ghalhekk xorta jibqa’ l-fatt li dan iz-zwieg huwa null minhabba l-kunsens simulat tal-partijiet li b’fommhom qalu haga, izda mentalment kienu decizi li ma jkollhomx tfal mill-istess zwieg. Fil-fatt kif l-attrici bidlet l-ideja l-konvivenza flimkien sfaxxat ukoll ghaliex il-konvenut baqa’ jinsisti fuq il-patt li huma ghamlu flimkien, li ma kien xejn hlief simulazzjoni tal-kunsens taz-zwieg.

Illi ghall-istess raguni u marbuta wkoll fl-opinjoni ta’ din il-Qorti, mad-decizjoni tal-partijet li ma jkollhomx tfal, huwa l-punt li l-istess kontendenti f’dan il-kaz b’eghmilhom u bi kliemhom ghamluha cara qabel iz-zwieg li l-prosegwiment tal-karriera taghhom rispettiva kellha tigi qabel kollox ghalihom, ghaliex tali perswazzjoni tfisser li awtomatikament giet eskluza kull konsiderazzjoni ta’ familja li setghet tmur kontra l-istess karriera. Hawn mhux qed jinghad li jekk wiehed jistinka u jsegwi l-karriera jew professjoni tieghu jkun qed imur kontra l-elementi essenzjali taz-zwieg, izda fil-weghdiet li l-partijiet jaghtu lil xulxin ghaz-zwieg, il-*benessere* komunali tal-familja jkun qed jinghata priorita’ fuq kollox mill-partijiet, u l-karriera ta’ kull parti ghandha sservi sabiex jigi akkwistat u konfermat

dan l-impenn ta' mhabba u komunjoni, u mhux mod sabiex tigi nnegata l-ezistenza stess taz-zwieg innifsu u l-elementi essenzjali taz-zwieg.

Illi ghalhekk abbazi tal-premess l-ewwel talba attrici ghandha tigi milqugha abbazi ta' l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255** ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewg kontendenti.

<u>III. KONKLUZJONI.</u>

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi fuq ammisjoni tal-konvenut *stante* li l-eccezzjonijiet tieghu bazikament jammontaw ghall-ammissjoni tat-talba attrici, **tilqa' t-talba attrici** b'dan illi:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg iccelebrat bejn il-kontendenti fit-2 ta' Awissu 1998 huwa null u bla effett legali u dan abbazi ta' l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta** ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewg kontendenti u ghalhekk tordna li ssir ir-registrazzjoni opportuna fl-att taz-zwieg relattiv.

Bl-ispejjez kollha jinqassmu bin-nofs bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------